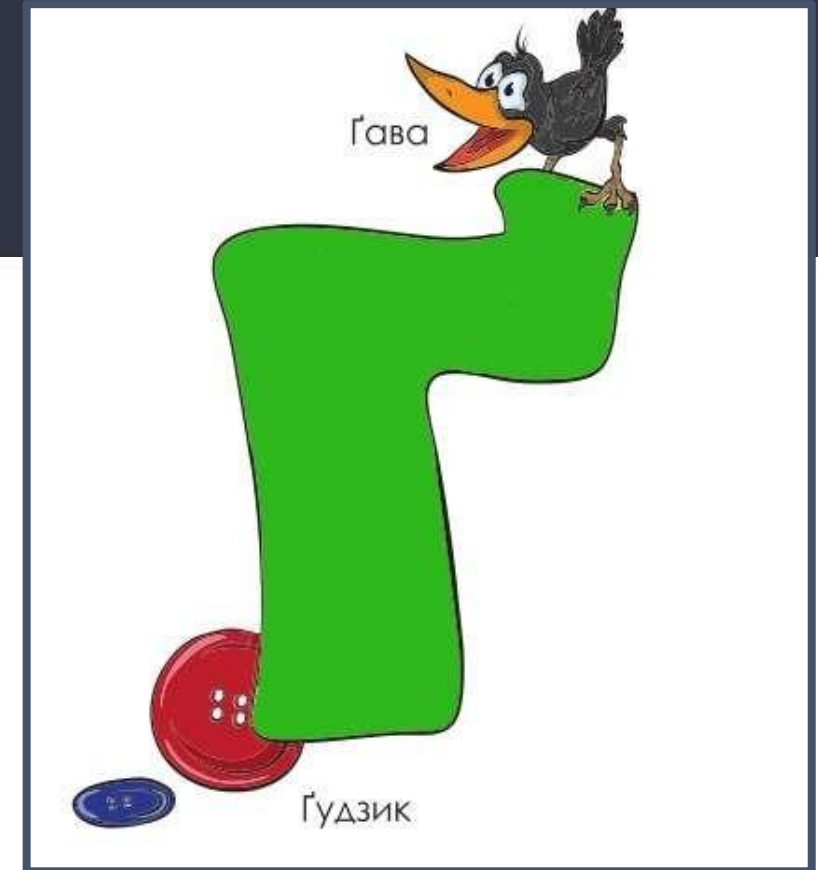

Сьогодні
11.11.2024

Урок №37

Повторення вивченого з графіки в 1-4 класах.

Особливості української
графіки (відповідність звуків і
графічних знаків, звук [ґ] і буква ґе)

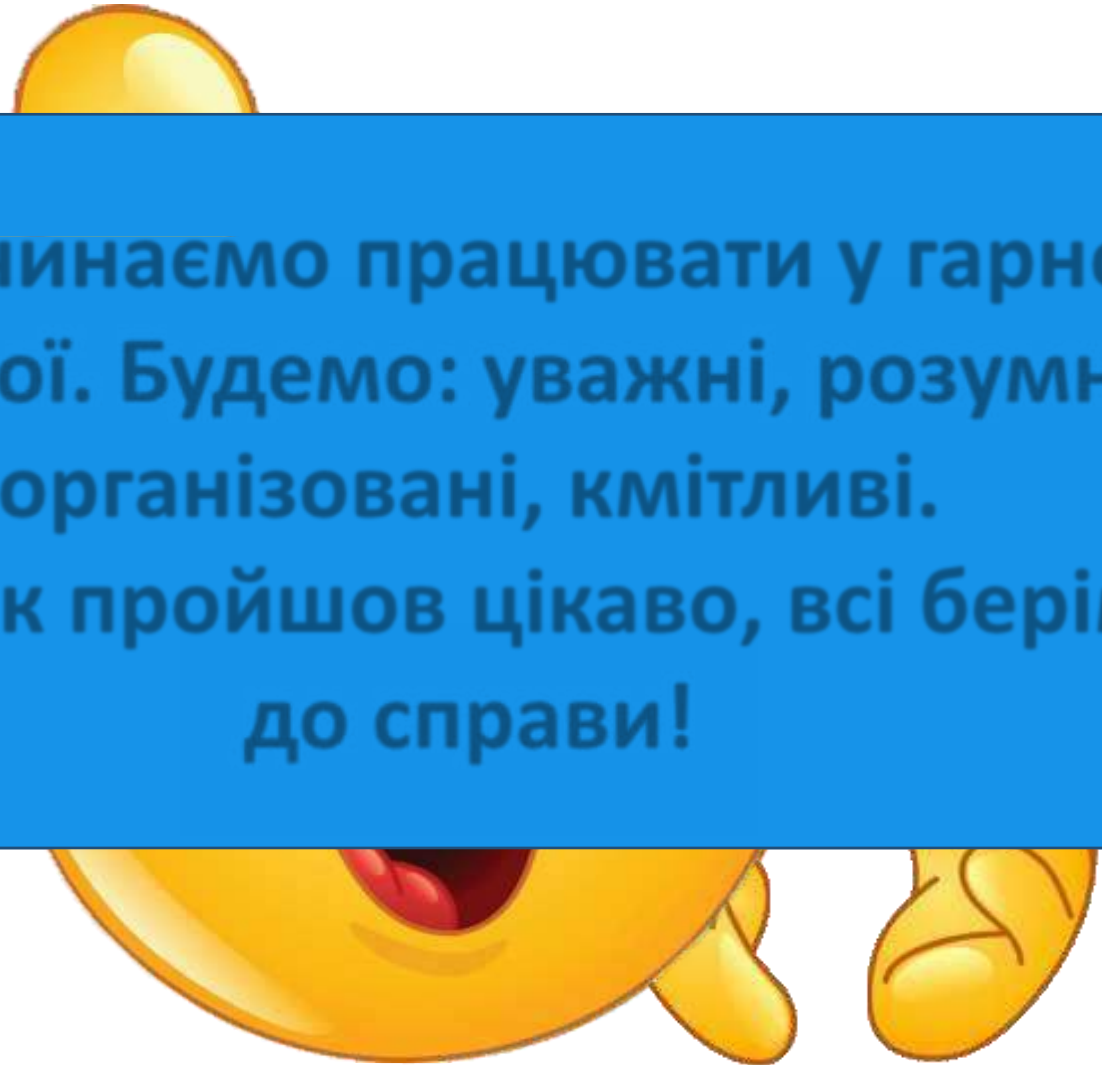
Мета: поглибити знання учнів про виникнення писемності (графіка, мова знаків, мова сигналів, малюнкове письмо, ієрогліфічне письмо, сучасна абетка); формувати вміння та навички розташовувати слова в алфавітному порядку, обґрунтувавши особливості розташування слів, що починаються з однакової букви; удосконалювати усне і писемне мовлення учнів під час виконання вправ, продовжувати поповнювати словниковий запас учнів; продовжувати розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, виробляти загально навчальні вміння і навички.

**Любі діти, добрий день!
Зичу праці і старання!
А ще, друзі, всім бажаю
Справдити всі сподівання!**

Тож починаємо працювати у гарному
настрої. Будемо: уважні, розумні,
організовані, кмітливі.
Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося
до справи!

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

зара́дити, насна́га,
шанува́ти, гурто́м,
запобі́гти, не зволіка́ти,
мерщі́й

Насна́га, и, жін. — фізична
енергія; сила.

1. Що таке графіка?
2. Чи завжди є відповідність між звуками і буквами?

Шукаємо відповіді на запитання:

1. Які знаки становлять графічну систему мови?
2. Навіщо потрібно знати особливості української графіки?
3. Наскільки важливо бути уважним до кожної букви?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Уявіть, що було б, якби слова «жили» в мові без лексичного значення. Висловіть свої міркування.

Вправа 200. Ознайомтеся із тлумаченням слова. Складіть речення із цим словом

Графіка — 1. Вид образотворчого мистецтва, основним зображальним засобом якого є малюнок, виконаний на папері, тканині і т. ін. олівцем, пером, пензлем, вуглиною або відтиснутий на папері зі спеціально підготовленої форми; твори цього мистецтва.
2. (лінгв.) Письмові чи друковані знаки, що відбивають звуки мови, інтонацію і т. ін.

Вправа 201. Розгляньте малюнки. Розкажіть, що вам відомо про письмо, становлення українського алфавіту. Пригадайте, у яких життєвих ситуаціях ми використовуємо алфавіт. Висловіть припущення, що об'єднує слова «графіка» і «графіті»

Колони Карнакського храму
з висіченими на них
ієрогліфами

«Апостол», який надрукував
Іван Федоров

Вправа 202. Назвіть букви і звуки у виділених словах. Що нового ви дізналися з тексту? Уявіть, що ви побачили назву крамниці — «Папірус». Чому, на вашу думку, її так назвали? Для продажу яких товарів її призначено?

Стародавні **єгиптяни** першими як матеріал для писання використовували папір, виготовляючи його зі спресованих стебел папірусу — тропічної багаторічної **трав'янистої** рослини родини осокових, що росте на берегах річок та озер, утворюючи великі зарості. Папірус на вигляд **дещо** схожий на наш очерет. Від слова «папірус» і походить назва писального матеріалу в багатьох **європейських** мовах, у тому числі в українській (укр. папір, англ. paper, ісп. papel, фр. papier) (За К. Булаховським).

Годувала ґава
ґавенят на ґанку,
готувала в
горщику гарну
запіканку.

Вправа 204. Спишіть слова, уставляючи потрібну букву г або ґ. Якщо вам необхідно повторити відомості, зверніться до правила, поданого нижче.
Складіть словосполучення з п'ятьма словами

Гроно, ґудзик, гривня, ґрати (імен.), грати (дієсл.), джиґун, ґедзь, ягода, дзиґа, гербарій, ґрунт, ґатунок, гребінець, горобина.

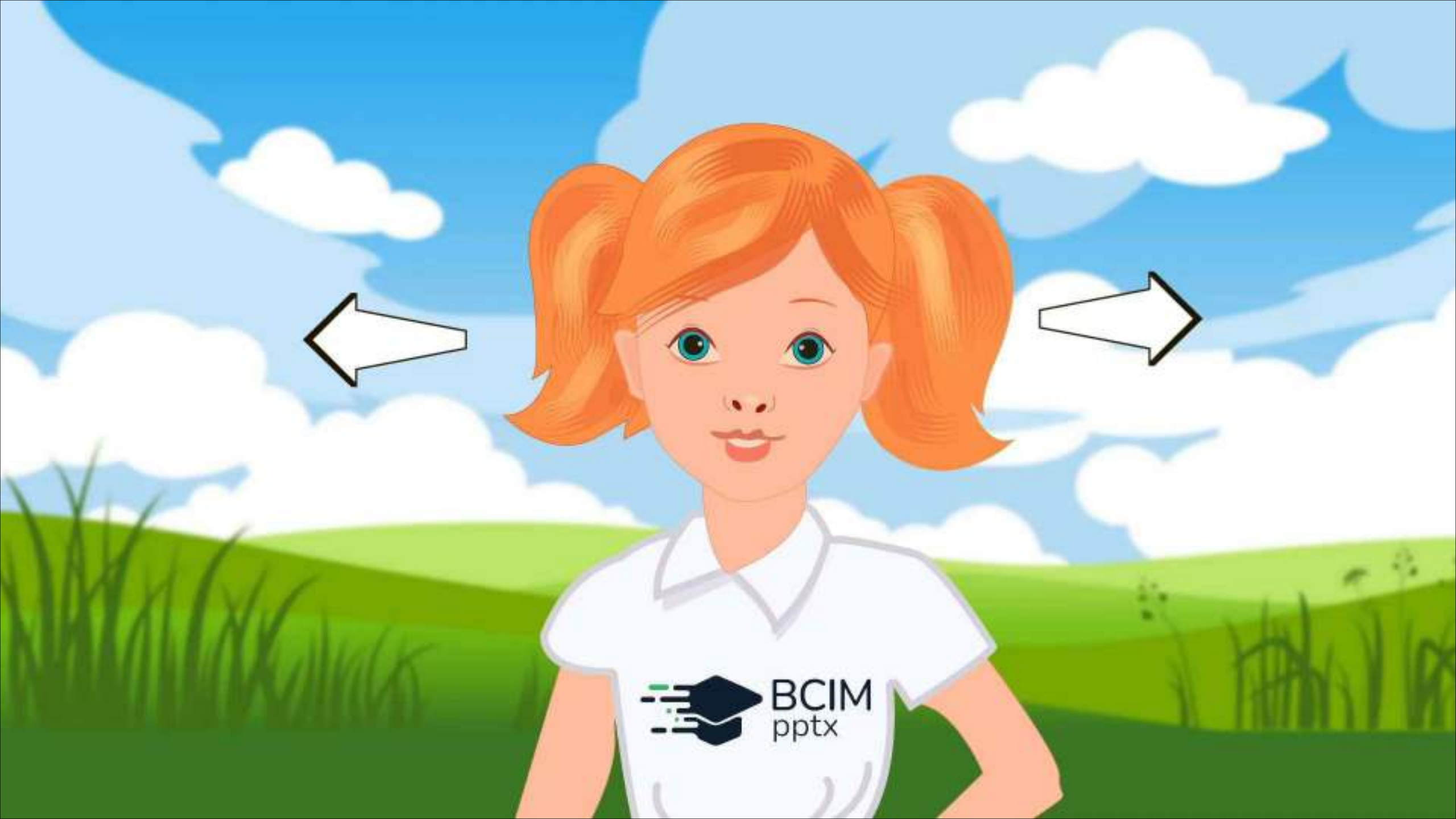

В українських та давно запозичених словах пишемо букву **ґ** у словах:

аґрус, ґава, ґазда, ґандж, ґанок, ґатунок, ґвалт, ґеґати, ґедзь, ґелґотати, ґелґотіти, ґерґелі, ґерґотати, ґерґотіти, ґигнути, ґирлиґа, ґлей, ґніт (у лампі), ґогель-моґель, ґонт(а), ґрасувати, ґрати (імен.), ґречний, ґринджоли, ґрунт, ґудзик, ґуля, ґуральня, джиґун, дзиґа, дзиґлик, дриґати, ремиґати та інших.

У власних назвах — топ'їнімах України: *Ґорґани, Ґоронда, Уґля* (села на Закарпатті). У прізвищах українців: *Ґалаґан, Ґалятовський, Ґеник.*

Вправа 205. Прочитайте текст уголос, уставляючи потрібні букви. Чи траплялася у вашому житті подібна ситуація? Чи впевнено почувається людина в такій ситуації? Що треба зробити, щоб уникнути прогалин у знаннях?

Ти сидиш на уроці й несподівано усвідомлюєш, що нічого не розумієш із того, про що .говорить учитель. Він уживає імена та вислови, про які ти не маєш поняття, і хоч .авне ловиш, аніічо.г.ісінько не можеш зба.г.нути. На твоє запитання сусід по парті із здивуванням відповідає: «Так це ж було минулого тижня. А гр.теми.г.оворили місяць тому». Але тобі довелося два тижні хворіти вдома, а ще раніше відпроситися з уроку на репетицію вистави...

Тепер усе зрозуміло: ти маєш прогалини в знаннях (За А. Чольвінською-Школік).

Вправа 206. Прочитайте текст. Випишіть слова, у яких кількість звуків і букв не збігається. Чи погоджуєтеся ви з думкою авторів? Розшифруйте формулу впевненості, добираючи приклади з власного життя або з життя інших

Упевненість, перетворює, уявити, її, як, що.

Що нового ви дізналися під час уроку? Які завдання виявилися для вас найскладнішими / найлегшими? Назвіть два-три слова, якими ви доповнили б рубрику «Слово дня».

с.83 Впр. 207 (2)